

Les universitats de BCN i Glasgow iniciaran una excavació als espais de la Batalla de l'Ebre

Un equip d'arqueòlegs intervindrà en una cova artificial situada a Corbera d'Ebre que va servir de comandament de la XV Brigada Internacional durant la Batalla de l'Ebre i s'espera recuperar algunes restes materials d'importància.

CORBERA D'EBRE Redacció

La Universitat de Barcelona i la Universitat de Glasgow, conjuntament amb l'associació de memòria històrica Lo Riu, de la Fatarella, iniciaran una nova campanya d'excavació als espais de la Batalla de l'Ebre, concretament serà en terme de Corbera d'Ebre, i a partir del pròxim 12 de setembre. Segons l'associació, la intervenció es desenvoluparà durant uns cinc mesos en els quals es faran treballs de camp durant una setmana i, la resta de mesos, de laboratori. La campanya es descriu com de caràcter "puntual i preventiu" per "documentar un petit episodi" relacionat amb la batalla i se centrarà principalment en el coneixement i la recuperació dels materials o estructures que es conserven a la zona coneguda com a Cova d'Estado Mayor del Batalló Britànic. L'equip que hi treballarà estarà dirigit per l'arqueòloga Mireia Romero Serra i comptarà amb sis arqueòlegs i investigadors del grup DIDPATRI de la UB i tres arqueòlegs de la Universitat de Glasgow.

Durant el mes d'agost i principi de setembre del 1938, les forces republicanes van anar reculant en els diferents escenaris de combat de la batalla de l'Ebre. La pugna pel nucli urbà de Corbera d'Ebre i rodalia va ser molt dura i va provocar combats acarnissats. Una de les unitats implicades en la defensa republicana va ser l'emblemàtica XV Brigada Internacional, composta per efectius nord-americans, canadencs i britànics, tot i que també estava reforçada per reclutes procedents de les da-

Les excavacions començaran el 12 de setembre. / L'EBRE

rreres lleves de Catalunya. Aquesta unitat va ser progressivament retirada cap al nucli estratègic de les Camposines i, finalment, retirada a final de setembre, juntament amb el conjunt de brigades internacionals, per decisió del govern de la República.

Alguns dels llocs de comandament de la brigada han estat localitzats i identificats com una de les coves existents a la serra de Pàndols. Un dels altres punts que es relaciona amb el comandament és la zona a la qual es vol excavar, vora Corbera d'Ebre, a la vall del riu Sec. Es tracta d'una petita cova artificial, com un refugi excavat aprofitant un desnivell de terreny, d'uns 30 metres quadrats de superfície a l'interior, que originalment comptava amb dos bucs d'entrada i que hauria estat utilitzat durant l'agost del 1938.

Segons l'associació Lo Riu, de la Fatarella, a la zona a intervenir hi ha **"diferents materials de l'època, susceptibles de ser investigats amb metodologia arqueològica"**.

Joan Sambró, de l'associació, assegura que el que es podria trobar és, bàsicament, llaunes de menjar o alguna medalla de la brigada perquè el conflicte i els bombardejos en si no van tindre lloc a l'interior de la cova sinó que es va desenvolupar al voltant.

L'equip de la Universitat de Barcelona té una àmplia experiència en intervencions en arqueologia del conflicte, ja que ha actuat a Talamanca, Prats de Rei, la Fatarella, o en diferents aeròdroms republicans del Penedès. Els arqueòlegs de la Universitat de Glasgow usualment col·laboren amb el grup DIDPATRI en recerques d'arqueologia del conflicte. Els dos equips compten amb equipaments, espais i recursos tècnics per efectuar l'excavació, identificar i conservar els possibles materials que es puguin recuperar durant la intervenció. També es comptarà amb un equip assessor, expert en aspectes històrics, documentals i arqueològics de la Guerra Civil espanyola. ■